

לקט שאלות העוסקות בהגייה נכונה ובתיקוני הגייה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תש"ף, מס' 75281

תש"ף

פרק ג: מערכת הצורות

12. ד. לפניך משפט נוסף.

החץ מוֹרָה על כיוון הנסיעה.

(3) מהי צורת העבר של הפועל מוֹרָה? הקף את התשובה הנכונה.

הוֹרָה / הוֹרָה

13. א. לפניך כותרת מן העיתון: "הכחשה והשכחה".

(3) הקף את המילה או המילים שבהן יש לציין דגש באות כ"ף.

ג. לפניך קטע שהודגשו בו פעלים הפותחים באות מ"ם.

בפעלים שהודגשו נקד את המ"ם המוספית כדי לשקף את ההגייה הנכונה שלה.

בחר את הניקוד מבין האפשרויות האלה: מִ או מִי. הקפד לנקד באופן ברור ובולט.

כאשר אדם **מבין** שאירע לו נס הוא **מפיר** בבורא שמשגיח על בריותיו ו**מציל** אותם מצרה.
הוא מודה לה' על הניסים, וכך הוא **משיב** לבורא על הטוב שגמל לו. רגש האמונה **מגן** על המאמין מפני חששות ופחדים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תש"ף, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

14. לפניך עצות להזמנת תחפושות באינטרנט מאתרים של חברות מחו"ל.

עצות להזמנת תחפושות באינטרנט מאתרים של חברות מחו"ל

III. בדקו אילו הטבות מוצעות באתרי קופונים בחו"ל — שוברי הנחה מוצעים באתרים בחו"ל וגם באתרים של חנויות התחפושות.		I. הזמינו לפחות חודש וחצי מראש — כך תיהנו מעלויות שילוח נמוכות יותר, ותבטיחו שהמשלוח יגיע בזמן.	
IV. שימו לב למידות — אם אינכם בטוחים מהי המידה המתאימה לכם, השתמשו בסרגלי המידות המוצעים ברוב האתרים או התייעצו עם נציגי האתר.		II. קנו בקבוצה — בקנייה משותפת עם חברים או עם בני משפחה הוצאות השילוח מתחלקות בין כולכם, והקנייה נהפכת למשתלמת יותר.	

(מעובד על פי הראל, ר' ולוי, ר' (12/1/2015)). כך תקנו תחפושות באינטרנט בזול ותימנעו ממלכודות. מתוך האתר TheMarker).

ג. מבין שלוש הצורות שלפניך, הקף את הצורה המבטאת את ההגייה הנכונה של הפועל בדקו שבעה III.

בְּדָקוּ, בִּדְקוּ, בִּדְקוּ

15. א. (5) • לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם שתי מילים מודגשות. בכל משפט הקף את המילה הנכונה מבחינת הגייתה או מבחינת התאמתה לתוכן המשפט.
- I. הקרטון מְמַלֵּא / מְמַלֵּא באריזות פלסטיק.
- II. באתר כתוב: "כְּנֶסֶסוּ / הִכְנֶסוּ לאתר והזמינו בגדים בהנחה".
- כתוב משפט משלך שבו המילה שלא הקפת במשפט II בצמד כְּנֶסֶסוּ / הִכְנֶסוּ תשמש באופן תקין.

ב. לפניך קטע, ובו מודגשות ארבע מילים.

בקניון שליד ביתי יש מרפאה, חנויות למוצרי פנאי ו"שוק מציאות". על אחת מן החנויות תלוי שלט ובו כתוב: "הנחות יינתנו עד גמר המלאי".

(3) כיצד יש להגות את המילה מרפאה שבקטע הנתון? הקף את התשובה הנכונה.

מְרַפָּאָה, מְרַפָּאָה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **חצב־ברק**, אוגוסט 2019, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. ג. (2) לפניך משפט, ובו שתי צורות של הפועל **לְהַעֲזִיב** בבינוני. הקף את הצורה הנכונה.
מנהיגים נרקיסיסטים נוהגים להשתיק את מי ש **מְעִיז** / **מְעִז** למתוח עליהם ביקורת.

16. ג. לפניך ארבעה משפטים. בכל משפט מודגשת מילה בשתי צורות.
— מנהיג הוא אדם ש **מְצִיג** / **מְצִיג** את ה"אני" האמיתי שלו.
— מנהיג צריך לומר: " **אֶקְיִם** / **אֶקְיִם** את כל הבטחותיי".
— מנהיג הוא אדם שלא ינסה **לְאֶכְפֵּר** / **לְאֶכְפֵּר** את עמדותיו על מונהגיו.
— אסור למונהגים **לְהַכְנִיעַ** / **לְהַכְנִיעַ** לגחמות של מנהיגם.
(1) בכל משפט הקף את המילה שניקודה משקף את ההגייה הנכונה.
(2) בחר בשתיים מן המילים שהקפת, ו**נמק** בנוגע לכל אחת מהן מדוע צורתה היא הנכונה.

המילה: _____

הנימוק: _____

המילה: _____

הנימוק: _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ט, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

13. א.

לפניך משפטים, ובהם פעלים מודגשים בצורת הסביל.

- לכל מערכת חינוך יש ערכים אשר היא מְצַוָּה להגשימם.
  - מחוץ לחממה המוֹגְנָת של בית הספר יש התחשבות מועטה בעברייך ובנסיבות חייו.
  - ההצדקה לענישה מוֹבְאֵת בדברי חז"ל.
  - הנהג נדרש לפצותו על הרכוש שנִזְוֶק בתאונה.
- בטבלה שלפניך כתוב ליד כל פועל סביל את הפועל הפעיל המתאים (שמור על הגוף והזמן של הפועל).
שים לב: הוסף ניקוד לפעלים (1), (2) כדי לשקף את הגייתם.

פעיל	סביל
	(1) מְצַוָּה
	(2) מוֹגְנָת
	(3) מוֹבְאֵת
	(4) נִזְוֶק

ב. לפניך משפט, ובו צורה סבילה נוספת: אם אין מענישים את העברייך, נראה שמידת הדין והצדק לְקוּיָה.

- (1) כתוב את צורת הפעיל של הצורה לְקוּיָה. _____
- (2) הפעלים בסעיף א נוסטים בבניינים סבילים. ציין במה שונה הצורה לְקוּיָה מפעלים אלה מבחינת הבניין ומשמעותו.

ג. הפועל מוֹנְשָׁב הוא דר-משמעי. בלי הקשר אפשר לנתח אותו בשתי דרכים. ציין את שני השורשים האפשריים, וכתוב ליד כל שורש שם פועל בבניין קל משורש זה.

- שורש I: _____ שם הפועל בבניין קל / פעל: _____
- שורש II: _____ שם הפועל בבניין קל / פעל: _____

ד. בכל אחד מן המשפטים שלפניך הקף את הצורה שהגייתה תקינה.

- תלמיד שנִכְנָשֵׁל / נִכְנָשֵׁל אינו זקוק לעונש אלא לחיזוק.
- משרד הבינוי והשיכון מעניק סיוע בדיוור לנְכֵיִם / נְכֵיִם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ט, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

14. ב. לפניך דברים שנשא יושב ראש של מועצת תלמידים באחד מבתי הספר, בתום סדנה שעסקה בהתנהגות בטוחה ברשת. בדבריו של יושב ראש המועצה הודגשו פעלים הפותחים באות מ"ם. בפעלים שהודגשו נקד את המ"ם המוספית, כדי לשקף את ההגייה הנכונה שלה. בחר את הניקוד מבין האפשרויות: מְ או מִ. הקפד לנקד באופן ברור ובולט.

כל אחד מכיר את תופעת המסרונים, בעיקר מסרונים פרסומת, הנשלחים אל הטלפונים הניידים שלנו בלי הסכמתנו. תופעה זו היא מטרד מעיק, ולכן חשוב לדעת להתמודד איתה. איני משיב על מסרונים ממספר לא מזוהה, ואם אפשר, אני מסיר את שמי מרשימות התפוצה. אני מציע לכם להיות ערים לכך ולנהוג כמוני. כיום גם החוק מגן עלינו מפני תופעה זו, וקובע כי משלוח מסרונים כאלה הוא עבירה פלילית.

15. א. בכל הנחיה הודגשו מילה או מילים. ענה על השאלות שלאחר כל הנחיה.

ההנחיות:

I. בְּרָרוּ מיהו המחבר.

- כיצד יש להגות את צורת העבר בגוף נסתב של הפועל בְּרָרוּ? הקף את התשובה הנכונה.

בְּרַר / בְּרָר

III. אם הידיעה מופרכת, בְּדֹק אם היא פורסמה באתר סאטירי.

- כיצד יש לקרוא את המילה מופרכת? הקף את התשובה הנכונה.

מְפָרֶכֶת / מְפָרְכֶת

- נמק את תשובתך.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ט, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

16. ד. (1) לפניך שני משפטים, ובכל משפט שתי מילים מודגשות: מילה המשקפת את ההגייה הנכונה ומילה

המשקפת הגייה שגויה. בכל משפט **הקף** את המילה המבטאת את ההגייה הנכונה.

• המצלמה בטלפון הנייד משמשת ל**הַתְעוּדָה** / **הַתְעוּדָה** אירועים בחיינו.

• ה**מְחַלֵּף** / **מְחַלֵּף** החדש נבנה באמצעות שימוש בטכנולוגיה חדישה.

(2) בחר ב**אחת** מן המילים שהקפת, ונמק מדוע המילה שהקפת היא הנכונה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חצב־ברק, אוגוסט 2018, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. א. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם זוג פעלים מודגשים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. לדברי ורטהיימר, הטענה שעושים טובה לתלמידים כשמרחיקים אותם מן החינוך המקצועי־טכנולוגי היא

מְגַחֶכֶת / **מְגַחֶכֶת**.

II. **הַצְעָנוּ** / **הַצְעָנוּ** לתלמידים החלשים לבוא ללמוד במסלול הטכנולוגי.

III. הם פוגעים בעיקר בתלמידים שיכלו להצליח ולשגשג בחינוך המקצועי במקום **לְהַכְשִׁיל** / **לְהַכְשִׁיל**

בחינוך הרגיל.

(1) בכל אחד מן המשפטים **הקף** את הפועל המשקף את ההגייה הנכונה.

(2) **נמק** מדוע בחרת בצורה זו של הפועל בכל אחד מן המשפטים.

משפט I:

משפט II:

משפט III:

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ח, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

10. ג. לפניך קטע ובו צורות אחדות מודגשות ומנוקדות – מקצתן תקינות ומקצתן אינן תקינות.

יריד הצדקה יוקם השנה על יד הַמְרִפָּאָה.
למשתתפי היריד מְצִיעִים לְהַנּוֹת מְכִיבוֹד קַל וּלְרַכֵּשׁ מוצרים שונים במחיר מוזל.
ביריד תיערך הגרלה. כדי להשתתף בה יש לְמַלֵּא פרטים אישיים בטפסים הַמְיוֹעָדִים לַכֹּהֵן.

(1) מבין המילים המודגשות **הקף** רק את המילים שאינן תקינות.

(2) בחר במילה אחת שהקפת.

הסבר במונחים דקדוקיים מדוע היא אינה תקינה.

או

נקד את המילה באופן שישקף הגייה נכונה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ח, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

11. ב. (1) לפניך משפטים, ובכל משפט שני פעלים מודגשים: פועל המשקף את ההגייה הנכונה ופועל המשקף הגייה

סגויה. בכל משפט **הקף** את הפועל המשקף את ההגייה הנכונה.

• אגלה לכם סוד **מְכַחֵשׁ / מְכַחֵשׁ** ומודחק היטב.

• לצערנו, הערך של ניסיון החיים **הַשְׁתַּנְּהָה / הַשְׁתַּנְּהָה**.

(2) בחר בפועל אחד שהקפת, ונמק את תשובתך.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ח, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

11. א. לפניך קטע, ובו פעלים מודגשים. קרא את הקטע, וענה על השאלות שאחריו.

כמה דקות לפני טקס פתיחת המכבייה ה־15 אַרְעֵ אסון נורא: גשר עץ אשר הֶצֵב מעל נחל הירקון המזוהם קרס. עשרות ספורטאים נפלו לנחל. לקראת המכבייה ה־16 הוקם לראשונה אגף המטפל בנושא הבטיחות, כדי להבטיח שמקרים כאלה לא יִשָּׁנוּ.

3) במשפט שלפניך כתובה מילה פעמיים: פעם בצורה המשקפת הגייה נכונה ופעם בצורה המשקפת הגייה שגויה. **הקף** את הצורה המשקפת את ההגייה הנכונה.
גשר עץ הוצב מעל נחל הירקון המְזָהָם / מְזָהָם.

ב. לפניך קטע, ובו רשמים מטקס הפתיחה של המכבייה העשרים. בקטע מילים מודגשות – מקצתן תקינות ומקצתן אינן תקינות.

במכבייה נְכַרְכְּיִם יחד הפָּן הספורטיבי, האישי והציוני. דוגמה לכך הייתה בטקס הפתיחה של המכבייה העשרים: סְפּוֹרְטָאִי קנדי הֶצִיעַ נישואין לבת זוגו כשהוא נרגש וּמְעוֹדָד מצהלות של אלפי הצופים. אין ספק כי מאירועים כאלה נוֹלְדוֹת אגדות.

- 1) מבין המילים המודגשות **הקף** רק את המילים שאינן תקינות.
- 2) בחר במילה אַחַת שהקפת, וענה על אַחַד מן הסעיפים I-II שלפניך.
I. הסבב במונחים דקדוקיים מדוע המילה שבחרת אינה תקינה.

או

II. נקד את המילה שבחרת באופן שישקף הגייה נכונה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **חצב־ברק**, אוגוסט 2017, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

13. א. לפניך קטע, ובו חמישה זוגות של מילים מודגשות. קרא את הקטע, וענה על הסעיפים שאחריו.

מבוגרים רבים טוענים שבני דור ה-Y אשר **גוֹדְלִים / גְּדֻלִים** בעולם ממוחשב, הם עצלנים. אולם מחקרים מראים שטענה זו **מְפַרֶקֶת / מְפַרֶכֶת**. על פי מחקרים אלה, דור ה-Y דווקא **מְבִין / מְבִין** היטב את המציאות. הצעירים יודעים שאם הם רוצים לממש את שאיפותיהם ו**לְכַלְכֵּל / לְכַלְכֵּל** את עצמם, עליהם להיות מוכנים למאמץ ולעבודה קשה. כמו כן עובדים צעירים בני דור זה מכירים ביכולותיהם, מְאִזְנִים בין החיים הפרטיים ובין העבודה שלהם ומיטיבים **לְבִטָּא / לְבִטוֹת** את דרישותיהם מן המעסיקים.

(1) **הקף** בכל זוג את צורת הפועל התקינה.

(2) בחר **שתיים** מן הצורות שהקפת, והסבר מדוע קבעת שהגייתן נכונה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ז, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

12. ד. לפניך משפטים ובכל אחד מהם מודגשת מילה בשתי צורות.

קרא את המשפטים, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. עובדה שאין **לְהַכְחִישָׁה / לְהַכְחִישָׁה** היא שחלק גדול מן התפילה מורכב מבקשות בכל תחומי החיים.

II. המאמץ החוזר ו**נִשְׁנָה / נִשְׁנָה** להתפלל בכוונה מוליד תפילות של אמת.

III. התפילה **מְגִיעָה / מְגִיעָה** עד כיסא הכבוד.

(1) בכל משפט הקף את הצורה הנכונה.

(2) בחר **בשתיים** מן הצורות שהקפת, ונמק בנוגע לכל אחת מהן את בחירתך.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ז, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

13. ג. לפניך משפטים ובהם פעלים מודגשים. כל פועל מודגש מובא בשתי צורות: בצורה תקינה ובצורה שאינה תקינה.
- כוחן החברתי של התנועות הַתְּבִטָּא / הַתְּבִטָּא בפעילותן להשגת היעדים הלאומיים והחברתיים.
  - סיזל: "אנחנו מסרבים לקבל את התפיסה שמאחר שהכול מְבִלְבֵל / מְבִלְבֵל, אי-אפשר להגיד כלום על שום נושא."
  - אברקי: "בעיניי הערך המוסף שתנועת הנוער מְצִיעָה / מְצִיעָה הוא התנסות בעולם המבוגרים".
- (1) מבין הפעלים המודגשים הקף את צורות הפועל התקינות בלבד.
- (2) בחר בפועל אחד שהקפת, ונמק מדוע הוא הצורה התקינה.
-
-

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ז, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

16. ב. (1) לפניך קטע. נניח שהתבקשת לקרוא אותו בקול. הקף את הצורות שהגייתן נכונה.

איליץ' תְּאָר / תְּאָר את מערכת החינוך המודרנית כפי שהוא ראה אותה – מערכת הייררכית שְׂמִבְלִבֵּל / מְבִלְבֵּל בין הוראה לחינוך ומדכאת את רצונם של התלמידים ללמוד. בהרצאתו ב-TED בְּטָא / בְּטָא סר קן רובינסון עמדה דומה לעמדה של איליץ'.
רובינסון ציין לטובה את רייף אקסוויט', מורה בתיכון בלוס אנג'לס, שמצליח ללמד תלמידים עניים לדבר אנגלית שוטפת אף על פי שהם מְגִיעִים / מְגִיעִים משכונות מהגרים ורובם גוֹדְלִים / גְּדִלִים בסביבה שבה שיעור הנשירה של התלמידים גבוה.

- (2) בחר בשתיים מן הצורות שהקפת, והסבר מדוע קבעת שהגיית כל אחת מן הצורות שבחרת נכונה.
-
-
-
-

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ז, מס' 11281

ג. לפניך הוראות משחק הלקוחות מאחת הרשתות החברתיות.
כְּנִסּוּ לְמִשְׁחָק, לְחֻצוֹ עַל הַפְּקוּדָה "שִׁתְּפוּ בְּצִיר הַזְּמַן שִׁלְכֶם" וְאִזּוּ בְּחֵרוֹ "שִׁתְּפוּ בְּצִיר הַזְּמַן שֶׁל חֵבֵר".

על פי ההקשר במשפט זה, אחת מצורות הפועל המודגשות אינה תקינה.

— **הִקְפָּה** אותה, וכתוב את צורת הפועל התקינה. _____

— העתק את שלוש צורות הפועל ה**תְּקִינֹת**, וציין את ה**בְּנִיין** של כָּל אחת מהן.

_____	_____
_____	_____
_____	_____